

N:o 116.

At Herr J. Anderson i Tenhult: Angående ändring i bevillningsstadgan i syfte att samtliga staten tillhöriga jordar och boställen må i likhet med andra fastigheter varda i taxeringslängd uppförda m. m.

Under senare åren har bevillningsstadgan blifvit på det sätt tillämpad, att en del af staten tillhöriga, till arrendatorer upplåtna kronoboställen ej i likhet med andra fastigheter i taxeringslängderna blifvit upptagna, utan dessa å särskild längd såsom bevillningsfria upptagna. För att godtgöra staten liden förlust för icke upptagen bevillning, taxeras den godtyckligt nog beräknade förtjenst, som antages att boställsarrendator har på arrendeaftalet; hvarjemte kommunerna, i fall att förtjensten å boställsarrendet blir lika med noll, begagna det bevillningsfria taxeringsvärdet vid åsättande af fyrktal för att åtkomma kommunalutskylder.

Vid flyktigt påseende vill det synas, som, med ett sådant konstladt tillvägagångssätt, allas rätt blefve tillgodosedd; så är dock icke förhållandet. De boställen, som på ofvannämnda sätt ej varit i taxeringslängderna upptagna, hafva lyckligt undkommit att deltaga i den tilläggsbevillning, som under de senare åren drabbat andra beskattningsföremål. Om Riksdagens mening varit och är, att de utarrenderade boställena skulle hafva en dylik förmån framför andra fastigheter och annan beskattningsbar egendom, så må denna min anmärkning upptagas såsom obefogad, och i denna del ej yrkande framställas, men en annan sida af saken kan jag icke lemna oberörd, enär den mera rör den enskildes rätt. Genom den omständighet, att de utarrenderade boställena ej i likhet med andra hemman upptagas i taxerings-

längderna, undgå dessa att betala landstingsskatt och skjutsentreprenadafgifter och möjligen flera dylika utgifter. Det kan väl synas, som dessa afgifter skulle i mycket liten mån inverka på de öfriga beskattningsskyldige, hvilket också kan på vissa orter vara förhållandet, men deremot på andra, verka icke obetydligt.

Boställesnas antal i vårt land utgör ej mindre än 3,469 stycken, deraf 635 i de 3 småländska länen och ensamt inom Jönköpings län 306, af hvilka flera bilda stora egovidder med bördig jordmån och antagligen ganska högt värde. Man vet nemligen, att bland kronans egendomar finnas 96, som bestå af 2 hela mantal eller derutöfver, med ett sammanlagdt hemmantal af 428 mantal eller i medeltal för hvardera $4\frac{1}{4}$ mantal. I dessa boställen ingå ej prest- och ecklesiastikboställen.

Med anledning af hvad jag nu påpekat får jag hemställa,

att Riksdagen efter de redaktionsförändringar, som Bevillnings-Utskottet, som inom sig har motionsrätt, kan finna lämpligt föreslå, beslutar att bevillningsstadgan så förändras, att alla staten tillhöriga jordar och boställen blifva i taxeringslängderna i likhet med andra fastigheter upptagna, eller ock så affattas, att det ena hemmanet framför ett annat ej befrias från erläggande af landstingsskatt och skjutsentreprenadafgifter.

Stockholm den 22 Januari 1884.

J. Anderson,
från Jönköpings län.
